

Т. І. Єфименко

академік НАН України, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, президент ДННУ "Академія фінансового управління", Київ, Україна, efimenko@afu.kiev.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9163-3959>

С. С. Гасанов

кандидат економічних наук, професор, заслужений економіст України, директор Науково-дослідного фінансового інституту ДННУ "Академія фінансового управління", Київ, Україна, gasanov@afu.kiev.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7454-0419>

**ВАГОМИЙ УСПІХ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ ШКОЛИ
ГЛОБАЛІСТИКИ**

Tetiana Iefymenko

Dr. Sc. (Economics), Professor, Academician of the NAS of Ukraine, Honored Economist of Ukraine, President of the SESE "The Academy of Financial Management", Kyiv, Ukraine, efimenko@afu.kiev.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9163-3959>

Sergii Gasanov

Ph. D. (Economics), Professor, Honored Economist of Ukraine, Director of the Research Financial Institute of the SESE "The Academy of Financial Management", Kyiv, Ukraine, gasanov@afu.kiev.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7454-0419>

**SIGNIFICANT SUCCESS OF UKRAINIAN SCIENTIFIC SCHOOL
OF GLOBALISTICS**

JEL classification: Y30.

Т. И. Ефименко

академик НАН Украины, доктор экономических наук, профессор, заслуженный экономист Украины, президент ГУНУ "Академия финансового управления", Киев, Украина

С. С. Гасанов

кандидат экономических наук, профессор, заслуженный экономист Украины, директор Научно-исследовательского финансового института ГУНУ "Академия финансового управления", Киев, Украина

**ВЕСОМЫЙ УСПЕХ УКРАИНСКОЙ НАУЧНОЙ ШКОЛЫ
ГЛОБАЛИСТИКИ**

Опублікована в закордонному видавництві монографія¹ являє собою концентрований виклад результатів багаторічних досліджень авторів у сфері глобалізації та глобалістики, зокрема в частині конвергентно-мережевої глобальної інтеграції і фінансіалізації глобального відтворення.

Автори здійснили доволі вдалу спробу розкрити генезис понять "глобалізація", "постіндустріальний глобалізм", "глобальна економіка", "глобальний співрозвиток", "глобальна мережева конвергенція". На підставі власних досліджень, аналізу та оцінки поглядів вітчизняних і зарубіжних дослідників учені розкрили сутність фінансової конвергенції, глобальної гіперфінансіалізації та закономірностей формування нової глобальної фінансової економіки.

У першому розділі "Глобалізація економічного розвитку і структурно-системні трансформації глобальної економіки" вчені висвітлили сутність,

¹ Белорус О. Г., Власов В. И., Гриценко А. А. Глобальная конвергентно-сетевая финансовая экономика / науч. ред. О. Г. Белорус. Lambert Academic Publishing, 2018. 632 с. [Электронное издание].

закономірності й тенденції сучасної технотронної глобалізації. Науковий аналіз розвитку поглядів на поняття “глобалізація” дав можливість згрупувати різні наукові погляди – від таких, що глобалізації як такої просто не існує, до таких, що це об’єктивний результат і закон історичного розвитку світової економіки. Глобалізація історично тісно пов’язана з розширенням виробництва і товарообміну та, особливо, з розвитком технологій. Процеси глобалізації відбуваються хвилеподібно, а самі хвилі закономірно стають все коротшими.

Доробок науковців полягає в розкритті закономірностей та об’єктивних законів глобалізації. Сформульовано десять висновків щодо специфіки сучасних процесів глобалізації – від зростання реальної інтеграції економіки країн до встановлення єдиних міжнародних стандартів і т. ін. Аналізуючи глобальний конвергентно-мережевий співрозвиток як нове явище світової економічної системи, автори зазначили, що, незважаючи на всі зусилля міжнародної спільноти, домогтися зменшення розриву між країнами з різним рівнем економічного розвитку не вдається, що призводить до загострення глобальних суперечностей і загроз.

У другому розділі “Прискорення і зростання масштабів глобалізації. Формування глобальної економіки і світ-системи постіндустріального мережевого глобалізму” викладено сутність сучасної світ-системи постіндустріального глобалізму як нового глобального суспільного ладу з подальшим формуванням того, що сучасний глобалізм є специфічною формою економічного імперіалізму ХХІ століття, який можна назвати тотальним корпоративним фінансово-економічним імперіалізмом.

Аналізуючи реалії світ-системи постіндустріального фінансово-економічного глобалізму, автори сформулювали низку висновків із констатацією того, що транзитивні країни повинні припинити хибну практику “розкритих” національних ринків, а імперативом для них є невідкладне розроблення адаптивних стратегій поетапного включення в глобальні процеси за умови розширення внутрішніх ринків.

Відзначаючи, що потужні зовнішні економічні зв’язки сприяють залученню країн до глобальних виробничих, економічних, фінансових, інтеграційних мереж і структур, учені наголошують, що солідарний керуючий контроль над процесами глобалізації з боку націй-держав і міжнародних організацій є історичним імперативом. Вони вносять низку рекомендацій щодо глобального управління співрозвитком.

У результаті аналізу проблем глобальної економічної безпеки і співрозвитку в світ-системі корпоративно-мережевого глобалізму автори сформулювали стратегічні економічні імперативи для України як основи реалізації нової довгострокової глобально орієнтованої економічної стратегії країни.

Розкриваючи в третьому розділі основне протиріччя епохи формування глобального інформаційно-мережевого суспільства і його прояв у фінансово-економічній сфері, автори оцінили формування та історичну еволюцію систем праці, яка пройшла шлях від спільної праці первісного суспільства

до спільно-розділеної праці сучасної глобальної спільноти при одночасній оцінці трьох історичних ступенів розвитку суперечностей останньої.

У четвертому розділі науковці розглянули еволюцію теорій міжнародної торгівлі з обґрунтуванням авторської концепції – зростаючого глобалізаційного впливу торгівлі. Вони виокремили три хвилі глобалізації світової торгівлі, охарактеризували особливості розвитку сучасної міжнародної торгівлі, у тому числі посилення тенденцій зростання частки експортної торгівлі в загальній вартості промислової продукції і збільшення реекспорту розвинутими країнами аграрної продукції, виробленої країнами, що розвиваються.

Оцінюючи проблеми фінансової безпеки глобальних ринків і ринково-економічних систем, автори підкреслюють, що більшість регіональних механізмів фінансового захисту досі не мають достатніх можливостей для належного захисту в екстрених ситуаціях, що посилює руйнівну силу фінансових криз та їх частоту.

У п'ятому розділі “Глобальна неоконвергенція авангардних, транзитивних і трансформаційних економічних систем” автори розкрили проблеми і перспективи глобальної конвергенції на основі закону глобалізації та глобальної інтеграції при переході до її нового етапу з несилковим, еволюційним формуванням світ-системи глобалізму в інтересах більшості населення світу, нової постіндустріальної глобальної технотронно-мережевої конвергенції національних соціально-економічних систем із синхронізацією розвитку транзитивних і трансформаційних країн. Одночасно автори здійснили політекономічний прогноз глобального співрозвитку в ХХІ столітті на підставі критики концепції “постринкової економіки” або “посткапіталізму”.

У шостому розділі “Фінансова глобалізація і мережева конвергенція національних фінансових систем” надано оцінку світової структурної кризи і глобальних трансформацій фінансової світ-системи, підґрунтям якої стали надвиробництво й неконтрольоване надспоживання фінансових ресурсів, що призвело до гіпертрофованої фінансіалізації світової економіки, формування нової глобальної фінансової цивілізації, світ-системи постіндустріального фінансового глобалізму, злякисного зростання масштабів виробництва штучних, фіктивних грошей і капіталів. На думку авторів, ситуація, яка склалася, вимагає створення реального світового (глобального) фінансового контролю та управління розвитком і функціонуванням всесвітньої фінансової організації.

Учені обґрунтовують існування об'єктивного закону випереджального саморозвитку фінансового капіталу порівняно зі зростанням обсягів економічного виробництва. Глобальна фінансова криза 2007–2009 рр. – це перша гібридно-інтегральна світова фінансова криза, в якій переплелися фактори надвиробництва, надспоживання ресурсів і наднакопичення фінансового капіталу.

У цілому рецензоване видання – це, безсумнівно, новий крок у сфері наукових досліджень проблем глобалізації, що за багатьма напрямками випереджає подібні дослідження за кордоном. Публікація монографії сприяє подальшому розвитку досліджень глобальних проблем фінансової економіки і фінансової системи України, є вагомим успіхом української наукової школи глобалістики.